

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1856.

Zweite Abtheilung.

III. Stück.

Ausgegeben und versendet am 10. März 1856.

Dziennik Rządu Krajowego

d l a

Okręgu administracyjnego Krakowskiego

Rok 1856.

Oddział drugi.

Zeszyt III.

Wydany i rozestany dnia 10 Marca 1856.

Erlaß der Landes-Regierung vom 17. Februar 1856,

giltig für das ganze Krakauer Verwaltungsgebiet,

betreffend die Anpflanzung von Alleebäumen längs den Ararialstraßen.

In Anerkennung der Wichtigkeit und Ersprießlichkeit der Baumpflanzungen längs den Ararial-Strassen sowohl für das öffentliche, als das Privatinteresse, sind die galizischen Kreisämter bereits mit dem Gubernial-Erlasse vom 22. Mai 1827 Z. 25717 (Prov. Gesetzsammlung für Galizien vom Jahre 1827, Nr. 82, Seite 210) angewiesen worden, mit allem Eifer bei den Dominien und Gemeinden für die möglichste Förderung dieser Baumpflanzungen zu wirken.

Nachdem jedoch diese Verfügungen, vermöge welchen die Anpflanzung von Alleebäumen an den Staatsstraßen dem freien Willen der von der Straße durchschnittenen Grundherrschaften und Dominien überlassen wurde, nach den gemachten Wahrnehmungen den gewünschten Erfolg größtentheils nicht hatten, findet man sich bestimmt, zu verordnen:

A. Die Anpflanzung der Straßen-Alleebäume längs den Staatsstraßen wird nicht mehr der Willkür der Grundbesitzer überlassen, sondern für eine Verpflichtung der Anrainer erklärt.

Die Pflicht zur Herbeischaffung der nothwendigen Baum-Seglinge, zu deren Pflanzung längs der Ararial-Strasse und zu ihrer Pflege liegt denjenigen großen Grundbesitzern (vormaligen Grundherrschaften) und Gemeinden ob, deren Grundstücke von der betreffenden Straßenstrecke durchzogen werden. Dagegen bleibt ihnen das Eigenthum der von ihnen gepflanzten Bäume und das Recht vorbehalten, dieselben zu besitzen, somit, falls es Obstbäume sind, den Ertrag derselben für sich in Anspruch zu nehmen, und die durch Elementarereignisse oder Muthwillen und Böswilligkeit eingegangenen Bäume gegen Anpflanzung neuer Bäumchen zu fällen und für ihren Gebrauch zu verwenden.

B. Diese Verpflichtung ist zwischen den großen Grundbesitzern und der Gemeinde nach einem billigen Maßstabe vom betreffenden Bezirksamte zu vertheilen, und die auf jede derselben entfallende Anzahl von Bäumchen denselben rechtzeitig mit der Aufforderung bekannt zu geben, die Pflanzung derselben in einer ihnen zu bestimmenden Frist, deren Einhaltung mit Strenge zu überwachen und nöthigenfalls mit Zwangsmaßregeln durchzusetzen ist, vorzunehmen.

C. Die Nachpflanzung eines eingegangenen Straßenbaumes liegt demjenigen ob, welcher den zu Grunde gegangenen pflanzte.

D. Die Anpflanzung der fehlenden, sowie die Nachpflanzung der eingegangenen Straßenbäume hat jedes Jahr nach Aufhören der Fröste und Eintritt der gelinderen Witterung, somit nach Umständen in den Monaten März, April, unter Aufsicht des Orts-

4.

Rozrządzenie Rządu Krajowego z d. 17 Lutego 1856,

obowiązujące dla całego Okręgu administracyjnego Krakowskiego,
względem sadzenia drzew wzdłuż gościńców Rządowych.

Z powodu uznanéj ważności i użytku z sadzenia drzew wzdłuż gościńców Rządowych, tak dla ogólnego jak i prywatnego dobra wynikających, — poleconém zostało Władzom obwodowym Galicyjskim Rozporządzeniem Gubernialném z dnia 22 Maja 1827 r. L. 25717 (Zbiór Ustaw prowincjonalnych dla Galicyi z r. 1827, N. 82, str. 210), wpłynąć z całą energią na dominia i gromady, na doprowadzenie do skutku rzeczzonego zasadzenia.

Że jednak rozporządzenie to, według którego pozostawioném było dobréj woli właścicieli wsi i Dominiów, przez które gościńiec Rządowy przechodził, sadzenie wzdłuż takowego drzew, po większój części, jak to doświadczenie nauczyło, żadnego nie osiągnęło skutku, widzi się być Rząd Krajowy spowodowanym, postanowić co następuje:

A. Sadzenie drzew wzdłuż gościńców Rządowych, nie pozostawia się już dałéj dobréj woli i właścicieli gruntów, lecz uznaje się za obowiązek tych, którzy gruntami swemi rzeczonych gościńców dotykają.

Obowiązek dostarczenia potrzebnych drzewek, ich zasadzenie i utrzymanie wzdłuż gościńców Rządowych jest obowiązkiem tych właścicieli gruntów (dawnych zwierzchności gruntowych) i gromad, przez których grunta gościńiec przechodzi. Wzajem zasadzone drzewa pozostają ich własnością, i służy im prawo, takowych używać, i dla tego zbierać z nich owoce, jeżeli to będą drzewa owocowe, lub téż obrócić na swój użytek te, które przez wypadki elementarne, swawolę lub złośliwość zniszczone zostaną, w tym razie jednak winni są inne na to miejsce zasadzić.

B. Władze powiatowe rozdziela obowiązek ten pomiędzy większych posiadaczy gruntowych i gromady według słusznego rozkładu, i zawiadomią ich w czasie przyzwoitym o ilości dostarczyć się przez nich mających drzewek z wezwaniem, zasadzenia takowych w terminie oznaczonym, którego dotrzymania z surowością przestrzegać, a w razie potrzeby środkami przymusowemi do dopełnienia przynaglić należy.

C. Dosadzanie zaginionych drzewek jest obowiązkiem tych, którzy takowe zasadzili.

D. Zasadzanie brakujących i dosadzanie zaginionych drzewek następować winno każdego roku za ustaniem mrozów i nadejściem łagodniejszego powietrza, zatem według okoliczności w miesiącu Marcu lub Kwietniu, a to pod dozorem zwierz-

vorstandes und des betreffenden Strecken-Wegmeisters, nach dessen Angaben die Bäume zu setzen sind, zu geschehen.

E. Was die Art der zu pflanzenden Bäume betrifft, so erscheint es im Interesse der verpflichteten Parteien am vortheilhaftesten, wenn hierzu, wie dieß in anderen Kronländern der Fall ist, womöglich Obstbäume gewählt werden. Die Bezirksämter haben daher die Gemeinden auf die ihnen von solchen Baumpflanzungen, deren Eigenthum ihnen vorbehalten bleibt und deren Nutzungen ihnen zu Gute kommen, mit der Zeit bevorstehenden Vortheile aufmerksam zu machen, sie hierüber entsprechend zu belehren, und eindringlichst für die Erzielung solcher Nutzen tragenden Pflanzungen zu wirken. Im Falle, als die Anpflanzung solcher Baumarten in einzelnen Gegenden sich als unmöglich darstellen oder mit allzugroßen Unkosten für die verpflichteten Parteien verbunden sein sollte, wird es dem Ermessen des Bezirksamtes überlassen, die Anpflanzung anderer Holzarten zu gestatten, unter denen sodann vorzüglich die Eberesche (Vogelbeerbaum), die Linde, Erle, der Berg- und Spizahorn, die Esche, die Birke, dann Wildlinge, insbesondere der wilde Kirschbaum, ferner der Perchenbaum und nur bei Ermanglung dieser Gattungen die Pappel und Weide zu wählen sind.

Die zu pflanzenden Bäume selbst müssen schlanken Wuchses und im Stamme bis zur Entwicklung der Krone mindestens 6 bis 8 Schuh hoch und im Durchmesser mindestens 2 bis 3 Zoll stark sein. Dieselben sind längs der Straße in einer Entfernung von 10 Klaftern von einander und von $1\frac{1}{2}$ Fuß von dem äußeren Rande des Straßengrabens oder, wo kein Straßengraben besteht, von dem Fuße des Straßendamms der Art zu pflanzen, daß sie sich nach der Straßenbreite nicht senkrecht, sondern diagonal gegenüber stehen, so, daß zwischen zwei Bäume auf der einen Seite die zwei anderen auf der entgegengesetzten Seite in die Mitte der 10 Klafter weiten Entfernung zu stehen kommen.

Jeder Setzling muß mit einem 3 bis 4 zölligen, 7 Schuh langen, Block, der 1 Fuß tief in die Erde zu schlagen ist, und an welchen der Setzling an zwei, 2—3 Schuh von einander entfernten Stellen zu befestigen ist, in Ortschaften und auf Hutweiden aber außerdem noch mit einem Flechtkorbe von 18 Zoll Durchmesser und mindestens 4 Fuß Höhe, der aus Weiden- oder Haselruthen, am zweckmäßigsten aber aus Dornen zu erzeugen ist, versehen werden.

F. Die Oberaufsicht über die Baumpflanzungen haben die Straßen-Baubezirke und die Bezirksämter zu führen. Behufs Handhabung der nöthigen Aufsicht hat daher jeder Wegmeister alljährlich im Monate Jänner die Nachweisung über die in seiner Wegmeisterschaft zu Grunde gegangenen Straßenbäume, mit genauer Angabe der zur Nachpflanzung Verpflichteten, dem vorgesezten Straßen-Baubezirke zu übergeben, welcher dieselben von sämmtlichen Wegmeisterschaften zu sammeln und sodann den betreffenden Bezirksämtern zu übermitteln hat, die hiernach an die betreffenden Grundbesitzer und Gemeinden die Aufforderung nach der Bestimmung des Punktes B. erlassen, und hievon

chnika gminy i dotyczącego urzędnika drogowego, według wskazania którego zasadzenie odbyć się winno.

E. Co się dotyczy rodzaju sadzić się mających drzewek, gdy najkorzystniejszym byłoby dla stron zobowiązanych sadzenie drzew owocowych, jak to w innych prowincjach ma miejsce, przeto władze powiatowe winne są zwrócić uwagę gmin na korzyści z sadzenia drzew tych, których własność jest im przyznana, z czasem dla nich wynikające; należycie je pod tym względem oświecić i starać się jak najusilniej, zasadzenie drzew takowych do skutku doprowadzić.

W razie, gdyby zasadzenie podobnych drzew w niektórych okolicach okazało się niemożliwym, albo też z nazbyt wielkimi kosztami dla zobowiązanych połączone, pozostawia się uznaniu urzędu powiatowego, dozwoleńcie zasadzenia innych gatunków drzew, między którymi szczególnie zalecają się: jarzębina, lipa, olsza, klon górny i kolczaty, jesion, brzoza, nadto dziczki, szczególnież dzikie trześnie, następnie modrzew, a dopiero w braku tych gatunków topola i wierzba.

Zasadzić się mające drzewka winne być roste i pień ich aż do rozwinięcia korony mieć przynajmniej 6 do 8 stóp wysokości, a najuńiej 2 do 3 cali grubości, winny być zasadzone wzdłuż gościńca w odległości 10 sążni jedno od drugiego, a 1 ½ stopy od kraju rowu gościńcowego, albo gdzie takowegoż nie ma, od kraju nasypki gościńcowej, a to w ten sposób, ażeby drzewka z jednej strony gościńca nie stały wprost naprzeciw drzewek z drugiej strony gościńca będących, lecz aby każde z dwóch drzewek z jednej strony gościńca będących, stało w środku odległości 10siągowej, pomiędzy drzewkami z drugiej strony gościńca zasadzonymi znajdującą się.

Każda sadzonka musi być opatrzona kołem 3—4 cali grubym a 7 stóp wysokim, którego 1 stopa w ziemi znajdować się ma, i do którego sadzonka w dwóch miejscach 2 do 3 stóp od siebie odległych przymocowaną być winna. Nadto drzewka w bliskości osad lub na pastwiskach znajdujące się muszą być opatrzone koszem 18 cali średnicy a przynajmniej 4 stóp wysokości mającym, który z wikliny lub leszczyny, a jeszcze lepiej z ciernia upleciony być winien.

F. Nadzór nad rzeczonymi sadzonkami należy do Budownictwa powiatowodrogowego i do urzędu powiatowego. W celu wykonania nadzoru rzeczonego, obowiązany jest każdy dróżnik corocznie w miesiącu Styczniu donieść rzeczonemu Budownictwu o ilości zniszczałych w jego rewirze drzew, z dokładnym wyszczególnieniem tych, którzy do ich dosadzenia są obowiązani. Budownictwo zbiera podobne doniesienia od wszystkich dróżników i takowe właściwym urzędem powiatowym komunikuje, które z swjej strony wzywają zobowiązanych właścicieli gruntów i gromady do uskutecznienia dosadzeń według osnowy punktu B., i o tém

den Straßenbezirk verständigen. Der Wegmeister hat sodann die zur Nachpflanzung aufgeforderten Gemeinden bei Erfüllung dieser Verbindlichkeit zu überwachen und jede Vernachlässigung sogleich dem Bezirksamte anzuzeigen, das die nöthigen Maßregeln gegen die säumigen Parteien zu ergreifen hat.

Nach Ablauf der im Punkte D. festgesetzten Anpflanzungsfrist, somit in den Monaten April, Mai, haben die Wegmeister den Erfolg der vorgenommenen Pflanzungen mit genauer Angabe der Zahl und Gattung der gepflanzten Bäume dem Straßenbezirke vorzulegen, der dieselben von sämtlichen Wegmeisterschaften gesammelt, den betreffenden Bezirksämtern zu übermitteln hat. Diese haben diese Nachweisungen in Vergleichung mit den vom Bezirke übermittelten Ausweisen über die zu ersetzenden Straßenbäume gelegentlich zu verificiren und sodann über den Erfolg der Baumpflanzungen in ihrem Bezirke alljährlich längstens bis Ende Juni an die vorgesezte Kreisbehörde zu berichten, die diese Nachweisungen von sämtlichen Bezirksämtern ihres Kreises sammelt und außer mit einer übersichtlichen Zusammenstellung längstens bis Ende Juli eines jeden Jahres vorlegt.

G. Zum Schutze der Straßen-Alleebäume vor muthwilligen oder boshaften Beschädigungen haben die Bezirksämter die dießfalls erlassenen, mit dem Kreisreiben vom 5. März 1837 Z. 7295 (Prov. Gesetz-Sammlung für Galizien vom Jahre 1837, Nr. 39, Seite 72) kundgemachten Bestimmungen des hohen Hofkanzlei-Decretes vom 13. Jänner 1837 Z. 22859 in den Bezirken zu republiciren, und den Gemeindevorständen die Beaufsichtigung der Straßenbaumpflanzungen zur Pflicht zu machen. Ebenso wird die Baudirection angewiesen, dem untergeordneten Straßenbau-Personale die Sorge für die Baumpflanzungen aufzutragen.

Mit dieser Baumpflanzung ist gleich mit dem heurigen Jahre zu beginnen, zu welchem Behufe den Kreisbehörden und der Baudirection die nöthigen Weisungen unter Einem ertheilt werden.

Nachdem ferner längs den Ararial-Straßen des Krakauer Verwaltungsgebietes eine bedeutende Anzahl von Alleebäumen gänzlich fehlt, deren Nachpflanzung in Einem Jahre die Kräfte der hiezu Verpflichteten übersteigt, findet man sich bestimmt, zur vollständigen Durchführung der Bepflanzung sämtlicher Ararial-Straßen einen fünfjährigen Zeitraum zu bewilligen, zu welchem Zwecke die dießfälligen Ausweise den Kreisbehörden mit dem Auftrage zugestellt werden, die jedes einzelne Bezirksamt betreffenden Ausweise demselben mit der Weisung zuzustellen, die Repartition der nach denselben anzupflanzenden Bäume auf jenen fünfjährigen Zeitraum, der mit dem heurigen Jahre zu beginnen hat, ungesäumt vorzunehmen, die Zahl der in jedem einzelnen Jahre zu pflanzenden Bäume den hiezu Verpflichteten sogleich bekannt zu geben und die Anpflanzung selbst in der mit diesem Erlasse angeordneten Weise bewirken zu lassen.

budownictwo powiatowo-drogowe zawiadamiają. Dróżnik winien dopilnować gminy do dosadzenia wezwane, aby dopełniły swego obowiązku i o każdym zaniedbaniu donosić urzędowi powiatowemu dla zarządzenia stosownych środków przeciw zaniedbującemu się.

Po upływie czasu w punkcie D. do sadzenia przeznaczonego, a zatem w miesiącu Kwietniu lub Maju, winien jest każdy dróżnik donieść urzędowi drogowemu powiatowemu o skutku wykonanego sadzenia z dokładnym wyszczególnieniem ilości i gatunku zasadzonych drzew. Urząd ten zebrawszy podobne doniesienia od wszystkich dróżników, zakomunikuje je właściwemu urzędowi powiatowemu. Urząd powiatowy porówna szczegółowo doniesienia te z wykazami względem potrzeby nasadzenia drzew przez urząd drogowy sobie udzielonemi, takowe sprawdzi i o skutku sadzenia drzew w swym powiecie corocznie, najdalej do końca Czerwca władzy obwodowej doniesienie uczyni; — która z swjej strony zbierze w jedno wszystkie wykazy przez urzędy powiatowe sobie nadesłane, i takowe wraz z zestawieniem ogólnym Rządowi Krajowemu przedłoży.

G. W celu ochrony drzew gościńcowych od swawolnych lub z złośliwości pochodzących uszkodzeń, winny są urzędy powiatowe odnośnie na to ustawy, mianowicie dekret Kancelaryi Nadwornej z d. 13 Stycznia 1837 r. L. 22859, ogłoszony Okólnikiem z d. 5 Marca 1837 r. L. 7295 (Zbiór Ustaw prowincjonalnych dla Galicyi z r. 1837, L. 39, str. 72) w powiecie republikować, i włożyć na położonych gmin obowiązek nadzoru drzew gościńcowych. Również zaleca się Dyrekcji Budownictwa wydać stosowne polecenia do urzędników drogowych, aby nad całością drzew tych czuwali.

Sadzenie drzew powyższe ma się zacząć zaraz w roku bieżącym, w którym to celu tak Władze obwodowe jak i Dyrekcya Budownictwa stosowne polecenie pod jednym otrzymują.

Wreszcie, gdy w Okręgu administracyjnym Krakowskim wielkiej ilości drzew gościńcowych brakuje, których dosadzenie w jednym roku przenosić może siły pojedynczych zobowiązanych do ich zasadzenia, przeto Rząd Krajowy widzi się być spowodowanym, dozwolić do uskutecznienia zupełnego zasadzenia 5cioletniego przeciągu czasu, w którym to celu stosowne wykazy przesłane zostają Władzom obwodowym z zaleceniem, przesłania każdemu z urzędów powiatowych wykazu jegoż dotyczącego, któren rozkład zasadzić się mających drzew w przeciągu tym pięcioletnim, od roku bieżącego zacząć się mającym, bezzwłocznie uskuteczni, każdego z zobowiązanych uwiadomi o ilości drzew w każdym roku zasadzić się winnych, i postara się sam o rzeczzone zasadzenie w sposób rozporządzeniem tém przepisany.

Hrabia **Mercandin** m. p.

